

PROGRAM WIELOLETNI

„PROGRAM OCHRONY BRZEGÓW MORSKICH”

SPIS TREŚCI

- 1. CEL I ZADANIA PROGRAMU**
- 2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU**
- 3. INFORMACJE O WYKONAWCACH**
- 4. WPŁYW PROGRAMU NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO – GOSPODARCZĄ**
- 5. WPŁYW PROGRAMU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE**
- 6. HARMONOGRAM RZECZOWO – FINANSOWY REALIZACJI PROGRAMU**
- 7. SYSTEM REALIZACJI, MONITOROWANIE WYKONANIA RZECZOWEGO I FINANSOWEGO ORAZ SPRAWOZDAWCZOŚĆ PROGRAMU**

1. CEL I ZADANIA PROGRAMU

W niniejszym dokumencie zaprezentowane zostały założenia i skutki przyjęcia programu wieloletniego „Program ochrony brzegów morskich”, zwanego dalej „Programem”. Podstawowym celem projektowanej uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program ochrony brzegów morskich” jest ochrona brzegów morskich Rzeczypospolitej Polskiej poprzez powstrzymanie procesów erozyjnych wynikających z globalnych zmian klimatu.

Zadaniem Programu jest określenie sposobu przygotowania i realizacji zadań w latach 2026 – 2040, określenie kosztów oraz korzyści społeczno - gospodarczych wynikających z realizacji Programu.

W Programie zostały zawarte:

- informacja na temat Urzędu Morskiego w Gdyni i Urzędu Morskiego w Szczecinie, które będą wykonawcami „Programu ochrony brzegów morskich”;
- koszt Programu;
- wpływ na sytuację społeczno-ekonomiczną i środowisko przyrodnicze;
- harmonogram działań związanych z Programem.

Obserwowane i przewidywane zmiany klimatu mają negatywny wpływ na funkcjonowanie strefy brzegowej. Oprócz dużego wzrostu poziomu morza negatywne zjawiska obejmują przede wszystkim wzrost częstotliwości powodzi sztormowych, wiążący się z częstszym zalewaniem terenów nisko położonych oraz degradacją nadmorskich klifów i brzegu morskiego, co powoduje silną presję na infrastrukturę znajdującą się na tych terenach. Dodatkowym elementem przyspieszającym proces erozji brzegów są coraz cieplejsze zimy, a co za tym idzie – brak ujemnych temperatur oraz brak pokrywy lodowej, co zmniejsza odporność brzegu na rozmywanie. Efektem tego jest poważne zagrożenie bezpieczeństwa powodziowego terenów nadmorskich. Należy wskazać również, że większa część polskiego brzegu to odcinki erozyjne. Wzrost poziomu morza obserwowany w ostatnim stuleciu niesie za sobą realne skutki. Na obszarach, gdzie wzrost poziomu morza jest największy, widać zwiększoną erozję brzegów morskich. Wobec groźby rozerwania wałów wydmowych i zalania terenów położonych niżej, ochrona brzegów wydaje się koniecznością. Poprzez prowadzenie działań związanych z ochroną wybrzeża następuje zwiększenie odporności wybrzeża na gwałtowne zjawiska sztormowe, a co za tym idzie następuje zmniejszenie erozji i zaniku brzegów, wydm i klifów. Działania prowadzą do zwiększenia ochrony przeciwpowodziowej i zabezpieczone zostaje

mienie i ludzie zamieszkujący na zapleczu. Na podstawie prowadzonego monitoringu zmiany linii brzegowej w ramach wygasłej w 2023 r. ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program Ochrony Brzegów Morskich” (Dz. U. z 2016 r. poz. 678) potwierdzono występowania niebezpiecznego zjawiska postępującej erozji brzegu morskiego i zaniku plaż. Zjawisko to, przybierając na sile, stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa powodziowego terenów nadmorskich, dla opartego na turystyce bytu ekonomicznego gmin nadmorskich, a także dla cennego przyrodniczo środowiska strefy brzegowej. Zjawisko postępującej erozji jest głównie wynikiem wzrastającego poziomu morza, spowodowanego efektem cieplarnianym. Obserwowane zjawisko zwiększa realne prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi sztormowych. Aktualny Raport IPCC z 2023 r. wskazuje na średni, globalny wzrost poziomu od 15 do 23 cm do roku 2050 oraz dalsze wzrosty w zakresie od 28 cm do 55 cm do 2100 roku. (w scenariuszu bardzo niskich emisji gazów cieplarnianych). Dodatkowo należy zaznaczyć, że obserwacje poziomu morza w okresie od 1955 r. do 2021 r. wskazują - na mareografie w Gdańsku w Porcie Północnym - na wzrost z 502 cm do 516 cm, tj. około +14 cm. Podobna analogia dotyczy zachodniego wybrzeża Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie wzrost średniego poziomu morza na mareografie w Świnoujściu oszacowano od wartości 495 cm do 507 cm, tj. o 12 cm. Zgodnie z postanowieniami art. 14 Dyrektywy Powodziowej Komisji Europejskiej opracowano mapy zagrożeń i ryzyk powodziowych, w których określono obszary zagrożone powodziową oraz potencjalne straty spowodowane powodzią od strony morza, w tym ekonomiczne, kulturalne, środowiskowe. W związku z powyższym celem jest zabezpieczenie terenów nadmorskich przed erozją i powodzią od strony morza.

Wieloletnie obserwacje zmian linii brzegowej, analizy oraz badania morfodynamiki strefy brzegowej wskazujące na długofalowe tendencje rozwoju abrazji brzegów wykazały, że jedynym skutecznym sposobem ochrony brzegów morskich jest stałe inwestowanie w narzędzia, które spowodują zapobieżeniu erozji wybrzeża w Rzeczypospolitej Polskiej. Rozwiązaniami (ujętymi w Programie) zmierzającymi do zwiększenia odporności na erozję brzegów morskich są m. in.:

1. Budowa umocnień brzegowych w postaci m.in.:

- a) opasek brzegowych, co przyczyni się do wzmocnienia klifów lub wałów wydmych,
- b) stosowanie ostróg brzegowych, których zadaniem jest zakumulowanie i utrzymanie możliwie szerokich i wysokich plaż, na stoku których wygaszają się nawet największe fale,

c) budowa falochronów brzegowych, progów podwodnych, okładzin, jak również (na terenach położonych nisko nad poziomem morza) budowa wałów przeciwpowodziowych i przeciwsztormowych.

2. Stosowanie sztucznego zasilania – refulacja plaży, która ma za zadanie uzupełniać deficyt osadów strefy brzegowej spowodowanej erozyjnym działaniem morza i doprowadzić do odbudowy podbrzeża i rew. Odbudowany w wyniku sztucznego zasilania system rew oraz szeroka i wysoka plaża wygaszają całkowicie energię fal, która nie mogąc dojść do wydmy nie powoduje jej rozmycia. Planuje się wykorzystanie urobku z pól poboru przewidzianych do sztucznego zasilania, jak również wykorzystywanie do ochrony brzegów morskich całego, nie zanieczyszczonego urobku pozyskiwanego z prac pogłębiarskich na torach wodnych i redach portów.

3. Prowadzenie monitoringu i badań dotyczących ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego i zachodzących zmian w położeniu Program przyniesie korzyści na różnych płaszczyznach funkcjonowania państwa i jego obywateli. W aspektach społecznych przyczyni się do podniesienia ochrony przed powodzią na terenach nisko położonych nad poziomem morza. W aspekcie ekonomicznym pozwoli na uniknięcie materialnych i niematerialnych strat powodziowych, jak również przyczyni się do zatrzymania erozji brzegów morskich, a co za tym idzie do zminimalizowania strat w zakresie zabudowy osadniczej i turystycznej, które w wyniku abrazji znalazły się w bezpośrednim sąsiedztwie plaż i brzegu. W aspektach środowiskowych pozwoli na minimalizowanie strat wynikających z erozji lądu i cofania się brzegu spowodowanych degradacją przez człowieka środowiska naturalnego, poprzez działania, tj.: zabudowa terenów wydmowych infrastrukturą turystyczną i osadniczą oraz organizowanie imprez masowych w sąsiedztwie obszarów chronionych, wydeptywanie dzikich zejść na plażę (proces deflacyjny) itp. Założeniem Programu ochrony brzegów morskich jest zabezpieczenie linii brzegowej według stanu z 2023 r., przez przyjęcie selektywnie aktywnej ochrony jako najbardziej ekonomicznie i technicznie uzasadnionej dla polskich brzegów metody ochrony. Przyjęta metoda zakłada ochronę wzdłuż brzegu szczególnie narażonych na erozję odcinków. Doprowadzenie do stabilizacji linii brzegowej doprowadzi do sukcesywnego ograniczania wielkości erozji.

Pomimo prowadzonych przez ostatnie 20 lat działań zmierzających do hamowania procesów erozyjnych poprzez stosowanie sztucznego zasilania (np. w rejonie Półwyspu Helskiego) istnieje wiele odcinków brzegu, które były erozyjne przed podjęciem tych działań i wciąż utrzymuje się tam niedobór osadów zgromadzonych w strefie brzegowej. Co prawda sztuczne

zasilanie nie ma charakteru wielkoskalowego, a raczej wymiar konserwacyjny, ale zaprzestanie dostarczania osadów i wyrównywania ubytków plaży i wydmy na odcinkach erozyjnych nie pozwoli na utrzymanie określonych rozporządzeniem¹⁾ minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego, dla odcinków linii brzegowej, dla którego zostały wyznaczone.

Z prowadzonych przez Instytut Morski w Gdyni w latach 2004-2019 oraz Instytut Morski Uniwersytetu Morskiego w Gdyni w 2020 r. na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury analiz wynika, że rezultatem systematycznego uzupełniania osadów jest utrzymywanie się kubatur w profilu poprzecznym brzegu na podobnym poziomie. Umożliwia to na zachowanie bezpieczeństwa brzegu i przyległych terenów na zapleczu, szczególnie na odcinkach, które w okresie poprzedzającym sztuczne zasilanie wykazywały utrwalone tendencje erozyjne. Zaniechanie zasilania na odcinku nasadowym i centralnym w warunkach narastania aktywności czynników hydrometeorologicznych doprowadziłoby w niedługim czasie do powrotu systemu brzegowego do stanu sprzed sztucznego zasilania.

Dla przykładu długookresowe sztuczne zasilanie, szczególnie erodowanych odcinków brzegu Półwyspu Helskiego od strony otwartego morza, skutkowało odtworzeniem wydmy i plaży, zapewniając tym samym bezpieczeństwo zaplecza, na oddziaływanie sztormu stuletniego $T_p=100$, co spowolniło procesy erozyjne strefy brzegowej. Jednakże tak jak nadmieniono powyżej z uwagi na czasowy charakter uzyskanych rezultatów ochronnych, konieczna jest powtarzalność sztucznego zasilania brzegów w momentach rozwoju erozji strefy brzegowej. Corocznie urzędy morskie w miejscach, gdzie zaobserwowano redukcję pasa plażowo-wydmowego uzupełniają osady.

W przypadku odcinka brzegu otwartego morza uwarunkowania środowiskowe oraz osadnictwo w strefie brzegowej sprawiły, że na przestrzeni stuleci ukształtowany został system ochrony brzegów, który w znacznym stopniu warunkuje współczesny rozwój systemu brzegowego Bałtyku południowego. Naturalne i antropogeniczne przeszkody migracji osadów, takie jak falochrony portowe, umocnienia brzegowe utrwalają położenie odcinków erozyjnych i wymuszają długotrwałe działania ochronne. Podstawowe konstrukcje hydrotechniczne chroniące brzeg morski i jego zaplecze to: opaski brzegowe, wały przeciwsztormowe, ostrogi, falochrony brzegowe oraz progi podwodne.

W rejonie odcinka brzegu morza otwartego w km 124,5-244,0 najbardziej rozbudowane systemy ochronne występują na odcinkach brzegu położonych na wschód od falochronów

¹⁾ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 września 2022 r. w sprawie minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego oraz przebiegu granicznej linii ochrony brzegu morskiego (Dz. U. poz. 1998).

portowych w Ustce i Łebie, gdzie obok opasek brzegowych i ostróg zastosowano również progi podwodne i moduły siedliskowe, mające wzmocnić efektywność stosowanego tam sztucznego zasilania brzegu morskiego. Działanie to okresowo poprawia stan strefy brzegowej, tj.: parametry plaży, również na wysokości budowli hydrotechnicznych, wzmacnia wydmy i strefę rew, które są formami morfologicznymi decydującymi o bezpieczeństwie zaplecza strefy brzegowej, zwiększając również równowagę ekosystemu.

Zaburzenia wprowadzane do systemu brzegowego Bałtyku południowego, zarówno przez czynniki antropogeniczne, jak i zmiany klimatyczne, są na tyle znaczące, że realizowane sztuczne zasilania na niszczonych odcinkach brzegu z zagrożonym zapleczem pozwalają jedynie na czasową poprawę parametrów strefy brzegowej. Obserwowane zmiany erozyjne wymagają monitorowania i dalszych działań, szczególnie na odcinkach brzegu morskiego z zagospodarowanym zapleczem.

2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawą Programu jest art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.²⁾).

Program odpowiada na wymagania stawiane w:

- Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020), przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 października 2013 r. jest dokumentem strategicznym, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu. Plan określa wpływ zmian klimatu na wrażliwe sektory i obszary, w tym strefę wybrzeża.
- Polityce morskiej Rzeczypospolitej Polskiej do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030), przyjętą uchwałą nr 33/2015 przez Radę Ministrów w dniu 17 marca 2015 r. w sprawie Polityki morskiej Rzeczypospolitej Polskiej do roku 2020) z perspektywą do 2030 roku) jest średniookresowym dokumentem planistycznym, określającym cele oraz kierunki rozwoju gospodarki morskiej. Polityka wskazuje na konieczność podejmowania działań na rzecz ochrony brzegu morskiego.
- ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125) oraz przyjęte na jej podstawie rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 września 2022 r. w sprawie

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872 oraz z 2024 r. poz. 858 i 1089.

minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego oraz przebiegu granicznej linii ochrony brzegu morskiego (Dz. U. poz. 1998).

3. INFORMACJE O WYKONAWCACH

Wykonawcą Programu i jednocześnie inwestorem zadań Programu będą dyrektorzy urzędów morskich.

Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni oraz Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie są terenowymi organami administracji morskiej, obejmującymi obszarem działania porty, przystanie morskie i pas nadbrzeżny wschodniego i zachodniego wybrzeża Rzeczypospolitej Polskiej.

Oba Urzędy Morskie realizują zadania przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz statutu dla:

- Urzędu Morskiego w Gdyni stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 11 Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 marca 2020 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Morskiemu w Gdyni (Dz. Urz. MG MiŻŚ poz. 12, Dz. Urz. MI z 2022 r. poz. 31 oraz z 2024 r. poz. 15),
- Urzędu Morskiego w Szczecinie stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 16 Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Morskiemu w Szczecinie (Dz. Urz. MG MiŻŚ poz. 17, Dz. Urz. MI z 2021 r. poz. 45 oraz z 2023 r. poz. 7).

Zgodnie z art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej do najważniejszych zadań organów administracji morskiej należy zapewnienie bezpieczeństwa żeglugi morskiej i ochrony środowiska morskiego, budowy, utrzymywania i ochrony umocnień brzegowych, wydmy i zalesień ochronnych w pasie technicznym oraz budowy i utrzymywania obiektów infrastruktury zapewniającej dostęp do portów i przystani morskich.

Urzędy Morskie są jednostkami nadzorowanymi przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej i posiadają niezbędne zaplecze merytoryczne i techniczne do realizacji zadań przewidzianych w Programie. Urzędy Morskie posiadają doświadczenie w realizacji zadań związanych z ochroną brzegów morskich. Przez ostatnie 20 lat trwania Programu Ochrony Brzegów Morskich (ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program Ochrony Brzegów Morskich”) w latach 2004-2023 wykorzystując

w całości wszystkie przyznane na dany rok środki z budżetu państwa wydały łącznie 676 935 tys. zł, prowadząc działania w zakresie:

- 1) budowy, rozbudowy i utrzymywania systemu ochrony brzegów morskich przed erozją morską i powodzią od strony morza;
- 2) zapewnienia minimalnych poziomów bezpieczeństwa brzegu morskiego określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 1d ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 3) monitorowania brzegów morskich, a także wykonywania czynności, prac i badań dotyczących ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego na całej długości polskiego wybrzeża;
- 4) zapewnienia położenia brzegu morskiego po odwodnej stronie granicznej linii ochrony brzegu morskiego określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 1d ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Łączna długość chronionego w latach 2004-2023 brzegu wyniosła 63,68 km.

Należy wspomnieć, iż działania związane z ochroną brzegów realizowane były przez Urzędy Morskie jeszcze przed powstaniem byłego już Programu Ochrony Brzegów Morskich, w związku z tym wiedza i doświadczenia jako inwestora w zakresie ochrony brzegów morskich jest bardzo duża poprzez kilkudziesięcioletnią działalność w tym zakresie.

4. WPŁYW PROGRAMU NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO – GOSPODARCZĄ

Program przyniesie korzyści na różnych płaszczyznach funkcjonowania państwa i jego obywateli. W aspektach społecznych przyczyni się do podniesienia ochrony przed powodzią na terenach nisko położonych nad poziomem morza. W aspekcie ekonomicznym pozwoli na uniknięcie materialnych i niematerialnych strat powodziowych, jak również przyczyni się do zatrzymania erozji brzegów morskich, a co za tym idzie do zminimalizowania strat w zakresie zabudowy osadniczej i turystycznej, które w wyniku abrazji znalazły się w bezpośrednim sąsiedztwie plaż i brzegu.

Realizacja Programu doprowadzi do sukcesywnego zabezpieczenia najbardziej narażonych na erozję odcinków wybrzeża, zabezpieczy przed powodzią sztormowymi i ich skutkami duże miasta i miasteczka nadmorskie (m.in. Jarosławiec, Wicie, Darłowo, Dąbki, Łazy, Unieście, Mielno, Chłopy, Sarbinowo, Gąski, Ustronie Morskie, Kołobrzeg, Dźwirzyno, Mrzeżyno, Pogorzelica, Niechorze, Rewal, Trzęsacz, Pobierowo, Dziwnówek, Gdańsk, Gdynia, Rewa, Mechelinki, Puck, Półwysep Helski, Rozewie, Jastrzębia Góra, Ostrowo, Karwieńskie Błota, Rowy, Ustka, Krynica Morska, Kąty Rybackie, Kuźnica, Jastarnia, a to będzie miało również

wpływ na polepszenie sytuacji społeczno - gospodarczej w tych rejonach. Dodatkowo pozwoli utrzymać prawidłowe parametry torów podejściowych do portów, np.: Gdańsk, Władysławowo, Puck, Jastarnia, Krynica Morska, Kuźnica, Łeba, Ustka, Kołobrzeg, Dziwnów, Mrzeżyno. W efekcie zapewni bezpieczeństwo bytu fizycznego i ekonomicznego mieszkańców społeczeństwa nadmorskiego.

5. WPŁYW PROGRAMU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Z punktu widzenia wartości przyrodniczych, prawie 20 % obszaru zagrożonego powodzią i erozją morską posiada cechy unikatowości w skali Europy lub w skali kraju.

Realizacja Programu przyczyni się pośrednio do ochrony przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000 wyznaczonych w strefie wybrzeża, tj. w szczególności nadmorskich gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych. Zatem można uznać, że działania wpisują się jako „środek ochrony” służący osiągnięciu celów z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej, tj. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm., Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.³⁾). Ponadto należy zaznaczyć, że efekty planowanych do realizacji prac związanych z ochroną brzegów morskich będą miały pozytywny wpływ na przybrzeżną różnorodnością biologiczną i powstrzymanie jej utraty, spowodowanej negatywnym oddziaływaniem fal morskich i erozją brzegów.

Zostaną zachowane zatem cenne i chronione gatunki roślin i siedliska przyrodnicze występujące w pasie plaż, wydmy i lasów nadmorskich. Zatem można uznać, że zostaną utrzymane elementy ekologiczne typowe dla obszarów chronionych, w tym dla wyznaczonych w pasie nadbrzeżnym obszarów Natura 2000, a projekt może wpisać się w cele skierowane na rzecz środowiska ochrony środowiska morskiego. Wskazuje się również, że zgodnie z Konwencją o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, sporządzoną w Helsinkach dnia 9 kwietnia 1992 r. (Dz. U. z 2000 r. poz. 346), ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską w dniu 8 października 1999 r., Rzeczypospolita Polska jest zobowiązana do podjęcia właściwych środków do ochrony Morza Bałtyckiego i jego przybrzeżnych ekosystemów, na które wpływ wywiera Morze Bałtyckie, w celu zachowania środowiska przyrodniczych i różnorodności biologicznej oraz ochrony procesów ekologicznych. Wobec

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. WE L 305 z 8.11.1997, str. 42, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 3; Dz. Urz. WE L 284 z 31.10.2003, str. 1, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447; Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 368; Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 193; Dz. Urz. UE L 218 z 23.08. 2007, str. 15 oraz Dz. Urz. UE L 111 z 31.03.2021, str. 35.

powyższego Program również jest zgodny z zapisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz. Urz. UE L 164 z 25.06.2008, str. 19 oraz Dz. Urz. UE L 125 z 18.05.2017, str. 27).

W przypadku przedmiotowego projektu programu wieloletniego Program ochrony brzegów morskich, zostanie sporządzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, a raport stanowić będzie załącznik nr 2 do Programu.

6. HARMONOGRAM RZECZOWO – FINANSOWY REALIZACJI PROGRAMU

Koszty zostały wyliczone na podstawie kwot ofertowych wyłanianych wykonawców na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża w latach 2021-2023. Ponadto, wzięto pod uwagę przyznawane w ostatnich latach środki finansowe na ochronę brzegów w wysokości niecałych 40 mln zł rocznie. Poniżej przedstawiono średnie koszty podstawowych prac hydrotechnicznych za wykonanie:

- 1 sztuka nowej ostrogi brzegowej – 800 000 zł;
- 1 mb zasilonej plaży - 7 440 zł (aby plaża była odpowiednio wysoka i szeroka założono średnio około 120 m³/mb i cenę 62 zł za m³ refulatu, co daje koszt około 7 440 000 zł na 1 km plaży);
- 1 mb kamiennej narzutowej opaski brzegowej – około 15 000 zł za mb.

Powyższe kwoty są kwotami netto/brutto w związku z tym, iż roboty polegające na sztucznym zasilaniu, budowie opasek brzegowych i ostróg brzegowych objęte są stawką 0% VAT. Ponadto należy wziąć pod uwagę, iż w przeciągu najbliższych lat, w tym przypadku planowanych 15 lat trwania Programu, ceny mogą ulec zmianie chociażby np. ze względu na rosnącą inflację, podwyższenie kwoty płacy minimalnej, czy wzrost cen paliwa.

Planowane nakłady na finansowanie Programu stanowią załącznik nr 1, tabela pn.: Harmonogram rzeczowo-finansowy (PLANOWANE SZCZEGÓŁOWE NAKŁADY NA REALIZACJĘ, ZADAŃ PROGRAMU W LATACH REALIZACJI PROGRAMU 2026-2040).

Kwoty wydatków na realizację Programu ochrony brzegów morskich w podziale na poszczególne lata przedstawia poniższa tabela:

Harmonogram Finansowy w tys. zł (brutto)															
Lata realizacji															
2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	RAZEM
50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	750 000

Należy zwrócić uwagę również na to, iż podanie dokładnej lokalizacji inwestycji na lat 15 w przypadku ochrony wybrzeża jest niemożliwe. Morze potrafi spowodować wiele szkód w miejscach, gdzie przez kilka lat widoczna była odbudowa plaż i wydmy. Dlatego też w harmonogramie rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik nr 1 do Programu wskazano miejscowości, czy też odcinki wybrzeża, których ochrona jest ważna i wymagają one szczególnego monitorowania i ochrony. Wybór odcinków wskazanych do ochrony wynika z danych uzyskanych przez urzędy morskie z prowadzonego corocznie monitoringu brzegu, dzięki któremu ustalany jest aktualny stan brzegu morskiego i określane odcinki strefy brzegowej, które są najbardziej narażone na erozję.

Przy czym „szacowanego kosztu” wskazanego w harmonogramie nie należy traktować jako ostatecznej kwoty przypisanej danemu odcinkowi. Na przestrzeni 15 lat trwania Programu należy liczyć się z tym, iż potrzeby finansowe na dany odcinek mogą ulec zmianie. Zmiana kwot wydatków na poszczególne zadania bez zmiany całkowitej wartości Programu nie wymaga aktualizacji uchwały Rady Ministrów .

Przyjmuje się, iż wskaźnikiem realizacji Programu w danym roku jest długość linii brzegowej zabezpieczonej przed zjawiskiem erozji i powodzi od strony morza, liczona w kilometrach. Wartość docelowa wskaźnika określana jest na dany rok, a wykonanie wskaźnika sprawozdawane na koniec roku bieżącego.

Długość odcinka linii brzegowej (ww. wskaźnik) wyznaczana będzie w zakresie określonym przez Urzędy Morskie:

- 1) Urząd Morski w Gdyni realizuje zadania w rejonie Zalewu Wiślanego - łączna długość brzegu 102,1 km, na odcinkach obejmujących Mierzę Wiślaną od strony morza, Zatokę Gdańską, Otwarte morze o łącznej długości brzegu – 245,23 km oraz 71,2 km brzegu Półwyspu Helskiego. Monitoring i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego są prowadzone na łącznej długości brzegu 245,23+71,2 +102,1 km.
- 2) Urząd Morski w Szczecinie realizuje zadania, mające na celu zabezpieczenie brzegu przed negatywnymi skutkami abrazji morskiej, wynosi: około 126,4 km wzdłuż brzegu morskiego oraz około 226 km wokół Zalewu Szczecińskiego, cieśniny Świny, Dziwny oraz Zalewu Kamieńskiego. Monitoring i badania dotyczące ustalenia aktualnego stanu brzegu morskiego wynosi: około 184,2 km wzdłuż brzegu morskiego oraz około 226 km wokół Zalewu Szczecińskiego, cieśniny Świny, Dziwny oraz Zalewu Kamieńskiego. Dodatkowo przewidziane zostało sztuczne zasilanie na odcinku w km 243,85-421,00 wybrzeża morskiego, tj. na odcinku o długości około 177,10 km (z wyłączeniem terenów portów i przystani morskich).

7. SYSTEM REALIZACJI, MONITOROWANIE WYKONANIA RZECZOWEGO I FINANSOWEGO ORAZ SPRAWOZDAWCZOŚĆ PROGRAMU

System realizacji

Zgodnie z przepisami określającymi wymogi, które muszą spełniać programy rozwoju, tj. art. 17 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324 i 862), w Programie zdefiniowane zostały podstawowe założenia systemu realizacji jego postanowień, które obejmują zasady zarządzania i nadzoru, m.in.: monitorowanie i sprawozdawczość.

Wykonawcą Programu są Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni i Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie, którzy są terenowymi organami administracji morskiej, obejmującymi obszarem działania porty, przystanie morskie i pas nadbrzeżny wschodniego wybrzeża Rzeczypospolitej Polskiej.

Bezpośrednie prace związane z realizacją Programu spoczywać będą na pracownikach Ochrony Wybrzeża.

Za całość realizacji inwestycji będą odpowiadać Dyrektorzy Urzędów Morskich, którzy kierują pracą Urzędów oraz nadzorują i koordynują całokształt jego działalności.

Na poziomie centralnym realizacja Programu będzie nadzorowana przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, działającego poprzez podległe mu komórki organizacyjne. Nadzór taki wynika bezpośrednio z ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, której art. 38 ust. 2 stanowi, że minister właściwy do spraw gospodarki morskiej sprawuje nadzór nad działalnością urzędów morskich.

Sprawozdawczość w czasie trwania Programu

Monitorowanie pośrednich efektów programu, czyli realizacji działań określonych w Programie ochrony brzegów morskich, będzie odbywać się okresowo w rocznych odstępach czasu. Podstawowym instrumentem będzie przygotowywanie raportów rocznych obrazujących postępy prac w zakresie zadań określonych w Programie. Raz do roku, w terminie miesiąca po zakończeniu każdego roku dyrektor urzędu morskiego, będzie przedkładać informację sprawozdawczą dla ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej. Sprawozdania będą miały stały, ustanowiony w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej format, który obejmie takie zagadnienia, jak stan osiągnięcia założonych celów wraz z opisem pojawiających się trudności, opis wykonania zadań wraz z merytorycznym opisem uzyskanych efektów oraz informacją na temat wykonania miernika.

Sprawozdanie będzie zawierać dotychczasowe finansowe podsumowanie realizacji Programu. Wdrażanie Programu będzie analizowane przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, w szczególności w zakresie zgodności wydatkowania środków, przyznanych na realizację Programu z budżetu państwa, z harmonogramami rzeczowo-finansowymi.

Co roku minister właściwy do spraw gospodarki morskiej przygotowywać będzie informację na temat stanu realizacji Programu. Informacja będzie przedkładana do wiadomości Radzie Ministrów, do końca kwietnia roku następującego po roku sprawozdawczym. Przedmiotowa informacja będzie przedstawiała stan realizacji rzeczowo – finansowej Programu.

Załącznik nr 1: Harmonogram rzeczowo - finansowy (PLANOWANE NAKŁADY NA REALIZACJĘ, ZADAŃ PROGRAMU W LATACH 2026-2040)						
rejon - odcinek brzegu	lokalizacja inwestycji (obszary chronione)	formy umocnień*	rodzaj prac**	jednostka miary***	szacowany koszt (tys. zł)	przyjęty sposób kalkulacji
Zalew Wiślany	cała długość brzegów morskich		konserwacja, refulacja plaży i podbrzeża, monitoring brzegów morskich	km	10 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Mierzeja Wiślana i Zatoka Gdańska	cała długość brzegów morskich		konserwacja, refulacja plaży i podbrzeża, monitoring brzegów morskich	km	50 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Półwysep Helski	cała długość brzegów morskich		konserwacja, refulacja plaży i podbrzeża, monitoring brzegów morskich	km	100 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Otwarte morze (z wyłączeniem brzegu Słowińskiego Parku Narodowego)	cała długość brzegów morskich		konserwacja, refulacja plaży i podbrzeża, monitoring brzegów morskich	km	70 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Mierzeja Wiślana i Zatoka Gdańska						
Gdańsk Górki Wschodnie (km 56,9–59,0)	Gdańsk	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych		km	2 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
ujście Wisły Śmiałej – Gdańsk Stogi (km 60,1–63,05)	Gdańsk	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych		km	2 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Gdańsk Westerplatte (km 67,45–69,1)	Gdańsk	modernizacja umocnień brzegowych		km	3 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023

Gdańsk Nowy Port – Gdynia Orłowo (km 69,2–81,1)	Gdańsk, Sopot, Gdynia	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, modernizacja umocnień brzegowych i progów podwodnych		km	4 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Gdynia Redłowo – Gdynia Kamienna Góra (km 83,5–85,3)	Gdynia	modernizacja umocnień brzegowych		km	3 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Gdynia Oksywie – Mechelinki (km 89,1–96,6)	Gdynia, Mechelinki	modernizacja umocnień brzegowych		km	3 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Rewa (km 99,9–101,0)	Rewa	modernizacja umocnień brzegowych		km	4 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Rzucewo (km 109,4–110,1)	Rzucewo	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych		km	1 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Puck 1 (km 114,0–114,7)	Puck	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych		km	1 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Puck 2 (km 115,37–115,58)	Oślonino, Puck	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych		km	1 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Puck 3 (km 116,7–117,0)	Puck	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych		km	1 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Półwysep Helski						
Władysławowo – Jurata (od nasady półwyspu do km 23,5)	Władysławowo, Chałupy, Jastarnia, Kuźnica, Jurata	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, modernizacja umocnień brzegowych		km	13 500,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023

Cypel półwyspu – Hel (z wyłączeniem portu rybackiego) (km 35,5– 38,0)	Hel	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, umocnień modernizacja umocnień brzegowych		km	5 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Jurata (km 44,4–48,3)	Jurata	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, umocnień modernizacja umocnień brzegowych		km	3 500,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Jastarnia – Kuźnica (km 49,20–62,20)	Jastarnia, Kuźnica	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, umocnień modernizacja umocnień brzegowych		km	55 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Kuźnica – Chałupy (km 63,55–65,1)	Kuźnica, Chałupy	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, umocnień modernizacja umocnień brzegowych		km	10 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Otwarte morze						
Władysławowo (km 126,0–128,0)	Władysławowo	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, umocnień modernizacja umocnień brzegowych		km	2 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Władysławowo – Jastrzębia Góra (km 128,5–134,6)	Władysławowo, Rozewie, Jastrzębia Góra	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, umocnień modernizacja umocnień brzegowych		km	14 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Jastrzębia Góra - Karwieńskie Błota (km 134,6–143,5)	Jastrzębia Góra, Ostrowo, Karwia, Karwieńskie Błota	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, umocnień modernizacja umocnień brzegowych		km	7 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023

Łeba (km 180,5–183,0)	Łeba	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, umocnień modernizacja umocnień brzegowych		km	2 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Rowy (km 217,2–219,0)	Rowy	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, umocnień modernizacja umocnień brzegowych		km	1 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Ustka (km 229,0–233,5)	Ustka, Przewłoka, Orzechowo	budowa umocnień brzegowych, wjazdów technicznych, umocnień modernizacja umocnień brzegowych		km	7 000,00	kalkulacja na podstawie poniesionych kosztów w latach 2004-2023
Jarosławiec 2 (km 243,85–248,8)	Poligon CPSP w Wicku Morskim	techniczne umocnienia brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	15 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Jarosławiec 4 (km 249,5–250,9)	Poligon CPSP w Wicku Morskim	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	16 000	kalkulacja na podstawie wykonanej w 2023 r. wielowariantowej koncepcji (przy wyborze najtańszego wariantu)
Jarosławiec 5 (km 252,0–254,55)	Jarosławiec	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	1 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Jarosławiec 6 (km 254,65-256,5)	Jarosławiec	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	1 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Mierzeja Jeziora Kopań (km 256,5–267,0)	Rusinowo, Wicie, Mierzeja Jeziora Kopań	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	20 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023

Darłówko (km 267,0–270,4)	Darłówko	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	12 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Dąbki (km 277,0–278,12)	Dąbki	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	budowa nowych umocnień brzegu	km	500	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Mierzeje Jeziora Bukowo i Jamno (km 278,20–298,00)	Dąbkowice, Łazy, Unieście, Mierzeja Jeziora Bukowo i Jamno	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	12 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Mielno (km 298,09–301,00)	Unieście, Mielno	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja umocnień brzegu	km	500	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Ustronie Morskie 1 (km 301,0–304,59)	Mielenko, Chłopy	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	1 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Ustronie Morskie 2 (km 304,73-313,65)	Chłopy, Sarbinowo, Gąski	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	12 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Ustronie Morskie 3 (km 315,95 - 317,25)	Pleśna	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	500	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Ustronie Morskie 4 (km 318,00 - 320,71)	Ustronie Morskie	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	20 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023

Ustronie Morskie 5 (km 320,8-324,0)	Ustronie Morskie, Sianożęty	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	20 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Kołobrzeg 1 (km 324,0-333,97)	Bagicz, Ekopark, Kołobrzeg wsch.	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	20 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Kołobrzeg 2 (km 334,12 - 339,5)	Kołobrzeg zach., Grzybowo	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	3 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Dźwirzyno (km 342,9-345,42)	Dźwirzyno	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	3 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Mrzeżyno 1 (km 345,56-352,25)	Rogowo, Mrzeżyno	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	przebudowa, budowa nowych umocnień brzegu	km	10 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Mrzeżyno 2 (km 352,4-353,70)	Mrzeżyno	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, przebudowa, konserwacja, budowa nowych umocnień brzegu	km	12 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Niechorze 1 (km 360,7-366,97)	Pogorzelica, Niechorze	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja, przebudowa, budowa nowych umocnień brzegu	km	10 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Niechorze 2 (km 367,19-371,66)	Niechorze, Rewal	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja, przebudowa, budowa nowych umocnień brzegu	km	10 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Niechorze (km 371,82-380,00)	Rewal, Trzęsacz, Pustkowo, Pobierowo	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja, przebudowa, budowa nowych umocnień brzegu	km	1 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023

Mierzeja Dziwnowska 1 (km 385,4–391,4)	Dziwnówek, Dziwnów, Mierzeja Dziwnowska	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja, przebudowa, budowa nowych umocnień brzegu	km	1 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Mierzeja Dziwnowska 2 (km 391,49–396,2)	Międzywodzie, Mierzeja Dziwnowska	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja, przebudowa, budowa nowych umocnień brzegu	km	1 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Międzyzdroje (km 411,72–412,75)	Międzyzdroje	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	naprawa, konserwacja, przebudowa, budowa nowych umocnień brzegu	km	500	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Międzyzdroje (km 412,85–414,50)	Międzyzdroje	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	budowa nowych umocnień brzegu	km	500	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Otwarte morze (km 243,85–421,00)	odcinek wybrzeża w kompetencji Urzędu Morskiego w Szczecinie	refulacja plaży	refulacja plaży	km	162 500	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Otwarte morze (km 243,85–428,10)	odcinek wybrzeża w kompetencji Urzędu Morskiego w Szczecinie	monitoring brzegów morskich	monitoring brzegów morskich	km	6 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023
Zalew Szczeciński wraz ze Świną, Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim	m.in. Świnoujście, Wolin, Trzebież, Stepnica, Nowe Warpno i inne miejscowości znajdujące się nad Zalewem Szczecińskim, Kamieńskim	techniczne umocnienia brzegu, biotechniczne umocnienie brzegu	budowa, naprawa, konserwacja umocnień, monitoring brzegów morskich, refulacja plaży	km	3 000	kalkulacja na podstawie kwot na realizację działań związanych z ochroną wybrzeża na w latach 2021-2023

	i rzeką Świną i Dziwną					
RAZEM					750 000	
* techniczne umocnienia brzegu typu: ostrogi brzegowe, wały przeciwsztormowe, zjazdy techniczne, umocnienia brukiem kamiennym lub betonowym, umocnienia z płyt betonowych, materacy kamiennych lub betonowych, gwiazdobloków, oskałowanie brzegu, narzuty kamienne lub z elementów betonowych bądź żelbetowych, gabiony, opaski, konstrukcje siatkowo kamienne, opaski (ścianki szczelne), okładziny, mury (mury oporowe), biotechniczne umocnienie brzegu typu: sadzenie roślin, płotki faszynowe, chrust.						
**budowa lub naprawa, konserwacja, refulacja plaży i podbrzeża, inne						
*** km, m ³ , sztuk, inne						